

Os gofynnir i mi beidio â rhoi gwaed, a yw hyn yn golygu eich bod yn credu bod gennyf haint?
Nac ydy. Nid yw'r rhan fwyaf o bobl y gofynnwn iddynt beidio â rhoi gwaed yn cario heintiau niweidiol, ond gallai'n cwestiynau awgrymu eu bod yn wynebu mwy o risg o gael haint a gaiff ei gario yn y gwaed. Mae'n well gennym beidio â chymryd y risg.

A allaf roi gwaed os caf ganlyniad HIV negyddol gan fy meddyg?

Ddim o reidrwydd. Mae hyn oherwydd bod angen i ni ddewis rhoddwyr nad ydynt yn wynebu mwy o risg o gael heintiau a gaiff eu cario yn y gwaed yn gyffredinol. Gallai fod yn bosibl i chi roi gwaed ar ôl ymgynghoriad manwl gydag un o'n huwch feddygon.

A oes unrhyw eithriadau i'r rheolau?

Mae ein gweithdrefn ddethol yn sgrinio pobl y gallai eu profiadau olygu eu bod yn wynebu mwy o risg o fod â haint a gaiff ei gario yn y gwaed. Bydd rhai pobl yn y grwpiau hyn yn wynebu risg fach iawn ac mae'n debygol y byddai eu gwaed yn ddiogel i'w roi i gleifion, ond mae'n fwy diogel gofyn i bawb yn y grwpiau hyn beidio â rhoi gwaed.

Os credwch fod y cyfyngiadau hyn yn effeithio arnoch, ond eich bod yn teimlo nad ydynt yn gwbl berthnasol i chi, gofynnwch i gael siarad ag aelod o'n staff. Gallai fod yn bosibl gwneud eithriadau yn achlysurol iawn, ond trafodwch hyn gyda ni yn gyntaf.

Os nad yw'r daflen hon wedi ateb eich cwestiynau cysylltwch â...

Customer Services Department
National Blood Service
Colindale Avenue
Colindale
London
NW9 5BG
neu anfonwch neges e-bost at
customer.services@nbs.nhs.uk

Pam rydym yn gofyn i rai pobl beidio â rhoi gwaed

Os oes angen rhagor o wybodaeth neu gyngor arnoch ar ôl darllen y daflen hon, ffoniwch ein llinell gymorth i roddwyr ar **0845 7 711 711**. Mae ein llinell gymorth i roddwyr ar agor ar gyfer ymholiadau cyffredinol 24 awr y dydd, bob dydd o'r flwyddyn. Os oes gennych ymholiad meddygol nad yw'n ymholiad brys, ceisiwch gysylltu â ni rhwng 9.00am a 5.00pm dydd Llun i ddydd Gwener.

Pam rydym yn gofyn i rai pobl beidio â rhoi gwaed

Canllaw i roddwyr

INF/PCS/CC/002/01 WLC252B 04/05

Gwnewch rywbeth hynod heddiw

Achubwch fywyd

Rhowch waed

Pam rydym yn gofyn i rai pobl beidio â rhoi gwaed

Nod y daflen hon yw esbonio pam rydym yn gofyn i rai pobl beidio â rhoi gwaed a sut y mae hyn yn gwella pa mor ddiogel yw trallwysiad gwaed.

Mae Gwasanaeth Gwaed y DU yn gyfrifol am sicrhau bod trallwysiad gwaed yn y DU mor ddiogel â phosibl ar gyfer pob claf. Rydym yn dilyn rheolau a rheoliadau caeth pan fyddwn yn casglu ac yn prosesu gwaed i sicrhau ein bod yn darparu gwaed sydd mor ddiogel â phosibl.

Fodd bynnag, mae dau brif faes sy'n effeithio ar ddiogelwch gwaed;

1. Dewis rhoddwyr 'diogel'
2. Profi pob rhodd

Mae dewis rhoddwyr 'diogel' yn golygu bod yn rhaid i ni ofyn i rai pobl beidio â rhoi eu gwaed am wahanol gyfnodau o amser, weithiau am weddill eu bywydau. Gallai hyn fod am sawl rheswm, yn cynnwys eu ffordd o fyw, a'u hanes meddygol neu eu hanes teithio.

Mae dros 450 o reolau'n ymwneud â dewis rhoddwr a phob tro y byddwch yn dod i roi gwaed, byddwn yn gofyn ychydig o gwestiynau cyffredinol i chi am eich iechyd a'ch ffordd o fyw. Mae rhoddwyr gwaed yn chwarae rhan bwysig yn y gwaith o sicrhau diogelwch y cyflenwad gwaed drwy roi atebion agored a gonest i'r cwestiynau hyn.

Efallai y bydd rhai cwestiynau'n ymddangos yn rhyfedd ac yn anodd eu deall. Mae'r daflen hon yn rhoi peth gwybodaeth ynglŷn â pham y mae gennym y rheolau hyn.

Egwyddorion dewis rhoddwyr

Rydym yn gwybod bod pobl sy'n gwirfoddoli i roi gwaed yn gwneud hynny gan eu bod yn awyddus i helpu, ond yn anffodus mae sawl grŵp o bobl y mae'n rhaid i ni, am amrywiaeth o resymau, ofyn iddynt beidio â rhoi gwaed naill ai am gyfnod byr neu am byth.

Gall cais o'r fath beri gofid i rai pobl ac felly rydym yn cymryd y penderfyniadau o ddifrif. Maent yn seiliedig ar y wybodaeth a'r ymchwil sydd ar gael i ni am wahanol brofiadau (gan gynnwys teithio dramor) a ffyrdd o fyw, a hyd yn oed ar effeithiau ein polisïau ar gleifion y mae angen gwaed arnynt.

Mae gan y bobl rydym yn gofyn iddynt beidio â rhoi gwaed hawl i gael esboniad eglur a nod y daflen hon yw esbonio rhai o'n rheolau.

Nodau dewis rhoddwyr yw:

1. Dewis rhoddwyr y mae eu gwaed, cyhyd ag y gwyddom, yn annhebygol o drosglwyddo unrhyw haint i gleifion
2. Casglu digon o waed i ddiwallu anghenion cleifion
3. Sicrhau nad yw'r rhoddwyr eu hunain yn dioddef unrhyw niwed drwy roi gwaed

Mae'n rhaid i ni gydbwysu'r nodau hyn tra'n cadw'r broses ddewis yn glir ac yn syml. Rydym yn adolygu ac yn newid y rheolau pan fydd hynny'n angenrheidiol wrth i'r dystiolaeth sy'n sail iddynt newid.

Pam na all rhai pobl fyth roi gwaed?

Gall rhai grwpiau o bobl wynebu mwy o risg o gael haint a gaiff ei gario yn y gwaed a allai niweidio cleifion. Er enghraifft, gwyddys bod chwistrellu cyffuriau yn gysylltiedig â mwy o risg o gael heintiau a gaiff eu cario yn y gwaed felly rydym yn gofyn i bobl sydd wedi chwistrellu cyffuriau ar unrhyw adeg i beidio â rhoi gwaed byth. Rydym yn profi pob rhodd am rai heintiau pwysig, megis HIV, hepatitis B ac C a syffilis. Fodd bynnag, ni all unrhyw broses profi fod yn berffaith. Efallai y byddwn yn methu â

chanfod rhai rhoddion heintiedig oherwydd y cyfnod rhwng cael haint a'r adeg y mae'r prawf yn dangos canlyniad positif. Hefyd, mae yna risg fach iawn o gamgymeriadau yn cael eu gwneud yn y labordy.

Mae yna sawl haint arall nad oes prawf priodol ar ei gyfer. Er mwyn lleihau'r risg o drosglwyddo'r rhain, rydym yn dibynnu arnoch i ateb ein cwestiynau'n gywir.

Pam y dywedir wrth rai pobl am beidio â rhoi gwaed am o leiaf 6 mis?

Gellir gofyn i bobl sydd wedi cael 'profiad' y gwyddys ei fod yn gysylltiedig â mwy o risg o gael heintiau penodol aros am 6 neu 12 mis cyn rhoi gwaed e.e.: ar ôl cael tatŵ neu ryw heterorywiol gyda phartner risg uchel. Mae hyn yn rhoi digon o amser i roddwr sydd i'w weld yn iach i gael gwared ar yr haint neu ddatblygu dangosyddion cryf yn eu gwaed y bydd ein profion yn eu canfod fel arfer.

Yn aml, mae'r 'profiadau' a gaiff eu trin yn y ffordd yma yn eithaf cyffredin ymysg y rhoddwyr i gyd, neu ymysg rhoddwyr gyda grwpiau gwaed prin a byddai gofyn i'r rhain oll beidio â rhoi gwaed am byth yn lleihau'r cyflenwad o waed yn ormodol.

Mae'r rheol hon yn berthnasol i bobl sydd wedi cael partner heterorywiol a allai fod wedi bod yn cael rhyw mewn gwlad lle mae trosglwyddo HIV drwy ryw heterorywiol yn gyffredin.

Pam y caf fy nerbyn i roi gwaed weithiau ond ddim ar adegau eraill?

Gallai hyn fod oherwydd bod rhywbeth wedi newid o ran eich ffordd o fyw, neu oherwydd bod ein rheolau neu'n gweithdrefnau profi wedi newid. Gall hefyd fod oherwydd bod mwy o alw am rai grwpiau gwaed. Os digwydd hyn, rydym yn gwahodd rhoddwyr â'r grwpiau gwaed hyn i roi gwaed yn amlach.